

สัมมนา ๒ พี่น้อง เชื่อมสัมพันธ์คณะสงฆ์ไทย-ลาว

บันทึกโดย พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ดร.

คณะสงฆ์ไทยโดยเฉพาะอีสานกับคณะสงฆ์ลาวมีสายสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันมานาน เพราะกลุ่มชาติพันธุ์อีสานนั้นคือคนกลุ่มลาวที่อพยพเข้าสู่ภาคอีสานมาหลายระลอก ทั้งด้วยเหตุผลสงครามความขัดแย้งภายในของลาวเอง หรือสงครามกับสยามแล้วถูกกวาดต้อนมา กลุ่มคนที่ถูกกวาดต้อนมาไม่ได้จำกัด

นิสิตโปงลาง มจร.แสดงที่โรงเรียนศิลปะแห่งชาติ

ว่าจะตั้งรกรากในเขตอีสานเท่านั้น แต่กระจายไปในจังหวัดต่างๆของไทย ทั้งราชบุรี สุพรรณบุรี ปราจีนบุรี อ่างทอง อยุธยา เป็นต้น บางแห่งยังรักษาขนบธรรมเนียมของตนเองได้พอสมควร แต่บางแห่งได้ถูกกลืนให้กลายเป็นคนไทยไปหมด เพราะความที่วัฒนธรรมไทยลาวใกล้เคียงกันมาก ทั้งภาษาและศาสนา

ภาคอีสานแหล่งที่วัฒนธรรมคนกินข้าวเหนียวอยู่เยอะที่สุดเป็นแดนทุรกันดารห่างไกลจากการปกครองของศูนย์อำนาจที่อยุธยา และกรุงเทพฯ ยามที่กษัตริย์ล้านช้างเข้มแข็งก็ถูกดึงให้ไปเป็นขอบเขตสීමาของล้านช้าง ครั้นฝ่ายอยุธยาเข้มแข็งดินแดนส่วนนี้ก็กลายมาเป็นของสยาม อีสานจึงกลายเป็นรัฐกันชนระหว่างสองชนชาตินี้มาตลอด ยามที่กษัตริย์ไทยเข้มแข็งอาณาเขตไทยครอบคลุมลาวเขมร และเวียดนามบางส่วน

นักศึกษาโรงเรียนศิลปะแห่งชาติลำพูนมหาวิทยาลัย

ครั้นฝรั่งเศสได้รุกคืบเข้าสู่เวียดนาม ลาว และกำลังมีทีท่าจะเข้ายึดครองภาคอีสานเพราะอ้างสิทธิ์ว่าเคยเป็นของลาวมาก่อน และกลุ่มชนส่วนใหญ่ก็เป็นลาว ด้วยเหตุนี้สยามจึงต้องพยายามอย่างยิ่งยวดที่จะรักษาพื้นที่เขตนี้ไว้ให้ได้ ตั้งแต่นั้นมาการพัฒนาจึงหลังไหลเข้าสู่อีสาน เริ่มตั้งแต่การก่อสร้างทางรถไฟเข้าสู่อีสาน สร้างถนนมิตรภาพ ส่งข้าหลวงต่างพระเนตรเข้ามาปกครอง เช่น

ท่านรองอธิการบดีมอบของที่ระลึก
ให้ผู้อำนวยการโรงเรียน

พยายามช่วยว่าไทยปกครองแบบกตัญญู แต่ฝ่ายไทยประณามว่าเป็นพวกต่างด้าวต่างศาสนาเข้ามาปกครองลาวเพื่อกำลึงชาติ จากอิทธิพลอันนี้ทำให้คนอีสานมองลาวเป็นคนละชนชาติกับตน บางครั้งดูหมิ่นดูแคลนกัน

ในส่วนพุทธศาสนานั้นแม้จะแยกคนละประเทศ แต่ทั้งสองฝ่ายกลับแนบแน่นกว่าฝ่ายทางโลกมาก เพราะทั้งสองฝั่งไปมาหาสู่กลายเป็นพระข้ามแดนทำให้สายสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันยาวนาน จึงไม่แปลกที่พระผู้ใหญ่ในลาวปัจจุบันนี้มีพระสงฆ์อีสานหลายรูปคือ พระอาจารย์มหาพอง สมาภุสส์ ประธานอพส.ลาวองค์ปัจจุบัน พระอาจารย์มหาชาติ กันตสีโล รองประธานอพส.ฝ่ายวิปัสสนาธุระ (พึงมรรณภาพ) พระมหาจรัญ วชิรวิสัย ท่านเหล่านี้เป็นพระผู้ใหญ่ในคณะสงฆ์ลาวในปัจจุบัน ฝ่ายลาวนั้นมีพระอาจารย์มหาปาล อานนโท ได้มาศึกษาในไทยเป็นเวลานาน ต่อมาได้มาตั้งสำนักที่วัดป่าเนินพระเนา จังหวัดหนองคายเป็นที่เคารพสักการะของชาวหนองคาย ก่อนย้ายกลับลาว

ถ่ายภาพหมู่ร่วมกัน

โครงการสายสัมพันธ์พุทธศาสนาสองฝั่งโขงของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นและวิทยาลัยสงฆ์องค์ที่นครหลวงเวียงจันทน์ จึงได้กำเนิดขึ้นเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์อันดีงามของพุทธศาสนาทั้งสองฝั่งโขง ฝ่ายมจร.วิทยาเขตขอนแก่นนำโดยพระครูสุวิธาน พัฒนบัณฑิต,ดร. รองอธิการบดี โดยมีอาจารย์นิเทศ สนั่นนารี รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ประสานงาน ฝ่ายวิทยาลัยสงฆ์องค์ที่นครหลวงโดยอาจารย์บุญเดิม ศรีบุญเรือง (สิบุญเฮือง) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์องค์ที่นครหลวง นำ อาจารย์บุญญสวน แก้วภิรมย์ และคณะอาจารย์

พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม ดูแลมณฑลฝ่ายเหนือสำนักงานที่อุดรธานี พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมสรรพสิทธิประสงค์ ดูแลทางตะวันออกคือ อุบลราชธานี มีการปฏิรูปการศึกษาโดยให้ใช้ภาษาไทยกลางทั่วทุกแห่ง เปลี่ยนแปลงอีสานจากมณฑลลาวกาว เป็นมณฑลอีสาน เปลี่ยนชื่อคนลาวที่อีสานเป็นคนอีสาน เปลี่ยนภาษาลาวที่นี่ให้เป็นภาษาอีสานแทน และเมื่อลาวถูกปกครองโดยฝรั่งเศสแล้ว คนลาวสองฝั่งมีเจ้านายแตกต่างกัน ฝ่ายฝรั่งเศส

คณะผู้ร่วมสัมมนา รวม ๖๐ ชีวิต ได้เดินทางไปสัมมนาออกจากขอนแก่นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยรถยนต์ส่วนตัว รถบัส เมื่อถึงด่านพรมแดน ผ่านด่านเช็คบัตรผ่านแดน ประทับตราวีซ่า แล้ว เดินทางต่อไปถึงเวียงจันทน์ ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร เข้ากราบสักการะพระอาจารย์มหาพอง

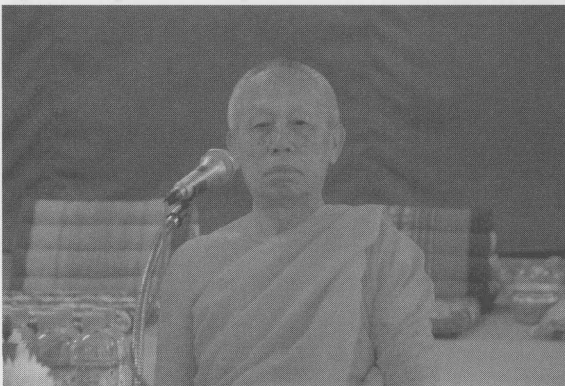

คณะไปเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมศพ
พระอาจารย์มหาชาลี กันตสีโล

สมาเถรที่วัดองค์ตื้อ นครเวียงจันทน์ แล้วไปรับประทานอาหาร จากนั้นเดินทางไปเริ่มการแสดงวัฒนธรรม ๒ ฝั่งโขงที่โรงเรียนศิลปะแห่งชาติลาว ในการแสดงครั้งนี้ทีมฝ่ายมจร. ได้นำการแสดงศิลปวัฒนธรรมอีสานของวงโปงลางพุทธศาสตร์อีสานศิลป์ วงโปงลางที่มจร.ขอนแก่นก่อตั้งขึ้น การประชุมในครั้งนี้จัดที่หอประชุมโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ นครเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นโรงเรียนศิลปะการแสดงชั้นสูงของลาว

บรรยากาศเป็นไปอย่างคึกคัก เพราะเป็นการแสดงสลับทั้งสองฝ่าย ฝ่ายไทยแสดงลำพองแคนอีสานลำเพลิน อีสานบ้านเฮา ลำตังหวาย เป็นต้น ฝ่ายลาว มีลำมหาชัยเบ็ญกฤษ ตามด้วยลำเดี่ยวแคน และอีกหลายชุด บรรยากาศเป็นไปอย่างสนุกสนานคึกคัก อาจจะเป็นเพราะคณะที่ไปสัมมนาเป็นคนพื้นเพอีสาน จึงฟังภาษาลาวเข้าใจได้หมด ฝ่ายลาวก็เข้าใจได้หมด เพราะคณะสัมมนาพูดภาษาอีสานกัน เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมจึงมีการมอบของที่ระลึกโดยท่านรองอธิการบดี ฝ่ายลาวมีท่านผู้อำนวยการโรงเรียนศิลปะแห่งชาติมอบของที่ระลึกเช่นกัน

เย็นของวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เดินทางไปยังวัดนาคูน้อย ห่างจากเวียงจันทน์ ๓๐ กิโลเมตร อันเป็นวัดวิปัสสนากรรมฐาน ก่อตั้งโดยพระอาจารย์มหาชาลี กันตสีโล รองประธานอภส.ฝ่ายวิปัสสนากรรมฐาน ท่านเกิดที่จังหวัดยโสธร เป็นศิษย์ของพระอาจารย์มหา

พระอาจารย์เหวด มะเสโน กล่าวเปิดงานสัมมนา

पाल อานนโฑ วัดมหาพุทธวงศาป่าหลวง นครเวียงจันทน์เคยเข้ามาศึกษาพระอภิธรรม และวิปัสสนากรรมฐานที่วัดมหาธาตุ ทำพระจันทร์กรุงเทพฯ กลายเป็นพระเถระสายวิปัสสนากรรมฐานของลาวที่มีชื่อเสียงท่านได้มรณภาพเมื่อวันที่ ๑๐ เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ ด้วยโรคมะเร็งตับ รวมอายุ ๘๑ ปี ๖๐ พรรษา ยังความอาลัยมายังชาวพุทธลาวและไทยเป็นอย่าง

มาก คณะได้เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ จากนั้นท่านรองอธิการบดีถวายปัจจัยพระสงฆ์ที่สวดและกล่าวความเป็นมา โดยมีพระอาจารย์สีหน โขยวงศร เป็นตัวแทนกล่าวขอบคุณในนามตัวแทนของวัด เมื่อสวดพระอภิธรรมเสร็จคณะจึงได้เดินทางกลับ

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ เข้าวันต่อมาคณะเดินทางไปสัมมนาที่หอสมุดอาจารย์บุญเติม ศรีบุญเรือง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์องค์ตื้อ ซึ่งห่างจากเวียงจันทน์ไปทางทิศเหนือราว ๒๓ กิโลเมตร ที่นี้อาจารย์บุญเติมได้จัดซื้อที่ดินแล้วทำให้เป็นสถานที่ฝึกอบรมพระภิกษุสามเณรทั้งการเทศน์การบรรยายและการปฏิบัติธรรม พิธีเปิดนำโดยพระจารย์เหวด มะเสโน รองประธานอพส.ลาว เจ้าอาวาสวัดศรีสะเกศ (วัดสีสะเกด) นครเวียงจันทน์ การสัมมนาทั้งสองฝั่งโขงนี้ฝ่ายมจร.ขอนแก่นนอกจากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิแล้วยังมีนิสิตระดับปริญญาเอกเข้าร่วมด้วย ฝ่ายวิทยาลัยสงฆ์องค์ตื้อมีอาจารย์บุญเติม ศรีบุญเรือง และคณะได้นำนิสิตวิทยาลัยสงฆ์องค์ตื้อมาเข้าร่วมสัมมนาด้วย ฝ่ายจัดได้เชิญตัวแทนรัฐบาลคือ แนวลาวสร้างชาติมาร่วมสัมมนาด้วย ผู้เข้าส่วมสัมมนาฝ่ายไทยคือ พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต อาจารย์นิเทศ สนั่นนารี อาจารย์พลเผ่า เพ็งวิภาศ รศ.ดร.เอกฉัตร จารุเมธิชน อาจารย์ดร.บุรินทร์ ภูสกุณ ผศ.ชอบ ดีสวนโคก และอาจารย์อุดร จันทวัน ส่วนผู้รวบรวมเข้าร่วมสัมมนาในเรื่องการอนุรักษ์คัมภีร์ใบลาน ๒ ฝั่งโขง เพื่ออนุรักษ์มรดกอันล้ำค่าแล้วปริวรรตให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษาองค์ความรู้ของคนโบราณที่จารึกใบบลานไว้ การสัมมนามีบรรยากาศที่คึกคัก เพราะเป็นการสัมมนานานาชาติที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง แต่ใช้ภาษาลาวเป็นสื่อกลาง แต่มีอาจารย์บางท่านที่ไม่สามารถพูดภาษาลาวก็ใช้ภาษาไทย แต่สามารถฟังไทยได้ดี

การสัมมนาในครั้งนี้ได้เพิ่มพูนความสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนาทั้งสองฝั่งให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น จากเดิมที่ติดอยู่แล้ว เป็นการเปิดสายสัมพันธ์ทางพุทธศาสนาในเขตอาเซียนให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น จากเดิมที่มีการเดินทางไปมาอย่างไม่เป็นทางการ อีกทั้งมจร.วิทยาเขตขอนแก่น มีพระสงฆ์จากต่างประเทศ เช่น

ลาวมาศึกษาอย่างน้อยปีละ ๒๐ รูป รวมราว ๖๐ รูป นิสิตกัมพูชา ๕๕ รูป เวียดนาม ๓ รูป เพื่อให้เป็นสถาบันการศึกษาพระพุทธศาสนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภูมิภาคอินโดจีนอย่างแท้จริง

ถ่ายภาพหมู่หลังสัมมนาเสร็จ